



Referanser: MKR 21/24

Arkivsak: 24/01177-3

Saksdokumenter:

Orienteringssak om hav til MKR

Rapport fra FNs klimatoppmøte COP29 11.-22. november 2024

[Synd og grønn omvendelse | Norges Kristne Råd](#)

Mennesket i Skaperverket – Den norske kirkes arbeid for klimarettferdighet og naturmangfold (2. gangs behandling)

Sammendrag

Mellomkirkelig råd bes drøfte hvordan klima- og miljøengasjementet skal følges opp fremover i Den norske kirke, med særlig vekt på mål for utslippskutt i Norge og på aktuelle tiltak for å verne om livet i havet.

Forslag til vedtak

1. Mellomkirkelig råd vedtar uttalelsen «Veien videre etter COP 29: Utfordringer for norsk klimapolitikk».
2. Mellomkirkelig utfordrer Bispemøtet til å drøfte tematikken i ovennevnte uttalelse, og å komme med en uttalelse om Norges oppfølging av Paris-avtalen i sitt mai-møte.
3. Mellomkirkelig råd ber Kirkerådet fastholde prinsippvedtaket fra Kirkerådet i 2022 om utfasing av fossil energi i Den norske kirkes finansforvaltning innen utgangen av 2024, og i tråd med dette instruere et snarlig utsalg av resterende eierskap i fossile industrier.
4. Mellomkirkelig råd vil følge opp tematikken om trusler mot livet i havet gjennom:
 - a. Aktiv deltakelse i arbeidsgrupper i Kirkenes Verdensråd og ForUM for Utvikling og Miljø
 - b. Å sette temaet på dagsorden på aktuelle arenaer som.....

Saksorientering

I Mellomkirkelig råds første gangs behandling av denne saken i mai 2024, understreket rådet behovet for å styrke den teologiske bevisstheten om sammenhengen mellom troen på Den treenige Gud og klima, miljø og bærekraft, inkludert forvalteransvaret. Rådet ville bygge kompetanse på naturmangfold, og utforske hvordan kirken kan bli en like viktig stemme for styrket naturmangfold som den er på klimarettferdighet, og ønsket å utforske hvordan kirken kan bidra til at klima- og natursaker er på dagsorden i valgåret 2025. Videre ba rådet om at temaene settes på dagsorden i samtaler med de økumeniske organisasjonene, inkludert på rådets besøk i Genève i september, og de ville bidra til å tenke strategisk om hvordan hele kirken involveres i arbeidet for naturmangfold og klimarettferdighet.

Oppfølging i Mellomkirkelig råd, KISP og sekretariatet siden mai:

- Mellomkirkelig råd hadde i september møte med Athena Peralta, direktør for i Kirkenes verdensråds (KVs) nye Kommisjon for klimarettferdighet og bærekraftig utvikling, og fikk innføring i kommisjonens arbeid og planer.
- Internasjonal direktør Einar Tjelle har blitt medlem av arbeidsgruppen om biologisk mangfold under KVs Kommisjon for klimarettferdighet og bærekraftig utvikling, samt i ForUM for utvikling og miljøes arbeidsgruppe for natur.
- Birgitte Ås representerte Den norske kirke i klimaforhandlingene COP 29 i Baku, Aserbajdsjan, i november 2024 (se rapport fra COP 29)
- KISPs arbeidsgruppe om Vern om Skaperverket har hatt møter med sekretariatet (Diakoni og samfunn + Barn, unge og trosopplæring) om å bidra til en faglig styrking av Ressursbankens innhold på miljø og natur. Gjennomføring av dette er p.t. usikkert pga. usikkerhet om sekretariatets kapasitet og prioriteringer fremover, men det er mulig å benytte seg av KISP-arbeidsgruppen her.
- KISP har utarbeidet uttalelsen «Veien videre etter COP 29: utfordringer for norsk klimapolitikk», som her legges frem for Mellomkirkelig råd.
- KISP har utarbeidet notatet «Orienteringssak om hav og gruvedrift på havbunnen» til Mellomkirkelig råd.
- Temaet *investeringer i fossil industri* har blitt behandlet i Kirkerådets Finansutvalg, og lagt frem som sak for Kirkerådet. Saken har blitt utsatt i Kirkerådet og står nå på sakskartet for Kirkerådets møte 27.-28. februar. Et flertall i Kirkerådets Finansutvalg har anbefalt Kirkerådet å utsette ambisjonen om utsalg fra fossile industrier innen utgangen av 2024, mens sekretariatet anbefaler at prinsippvedtaket fastholdes, og at det resterende utsalget gjennomføres.

Klimaforhandlinger og innrapportering i henhold til Parisavtalen (NDC)

Klimafinansiering var et hovedtema på COP 29, et tema som handler om fattige lands mulighet til å få til både utslippskutt og tilpasning til klimaendringene som allerede skjer og vil forsterkes i fremtiden. Forhandlingsresultatet, som blant annet innebar at rike land forpliktet seg til å bidra med 300 mrd. dollar årlig innen 2035,

ble av Nigerias representant kalt «en fornærmelse», mens Kirkens Nødhjelp hevdet at de rike landene «vannet ut sine egne forpliktelser» (Les mer om dette i Birgittes rapport fra COP 29 og i Referat fra KISP-møte 8. januar 2025 – MKR-sak 04/25.3).

I 2025 skal landene som er med i Paris-avtalen, levere sine fornyede utslippsmål for årene frem til 2035 i de såkalte National Determined Contributions (NDC). I Norge har regjeringen foreslått et kutt på mellom 55 og 80 % innen 2035, og dette skal behandles i Stortinget i løpet av våren. Hva Norge lander på, vil ha stor betydning for Norges troverdighet i det internasjonale klimaarbeidet. Kirkens Nødhjelp og det norske sivilsamfunnet krever minst 80 % kutt som det totale målet for Norge, samt at 60 % må skje i Norge innen 2035. En verdibasert uttalelse fra Mellomkirkelig råd, og evt. også fra Bispemøtet, vil kunne gi viktige innspill til den offentlige og politiske samtalen om dette våren 2025.

Mellomkirkelig råd bes drøfte hvordan klima- og miljøengasjementet skal følges opp fremover i Den norske kirke, med særlig vekt på mål for utslippskutt i Norge og på aktuelle tiltak for å verne om livet i havet.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Den pågående nedbemanningen i Kirkerådets avdeling for kirkefag og økumenikk får konsekvenser for sekretariatets oppfølging av tematikken fremover. Videre oppfølging vil avhenge av prioriteringer i Kirkerådets sekretariat, og av strategisk bruk av ressursene i KISP.